

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM
NAZİRLİYİ.**

**F. KÖÇƏRLİ ADINA RESPUBLİKA UŞAQ KİTABXANASI ELMİ METODİKA
ŞÖBƏSİ.**

ODLAR YURDUNUN BÖYÜK MUSİQİ BAYRAMI

(18 sentyabr – Milli Musiqi günü münasibətilə.)

BAKI – 2010

Giriş

Azərbaycan xalqı çox qədim musiqi sənətinə malik bir xalqdır. Bu qədim xalqın belə zəngin musiqiyə malik olması heç də təsadüfi deyil. Belə ki, xalqımız olduqca uzun bir tarixi inkişaf yolu keçmişdir. Bu müddət ərzində musiqimiz getdikcə inkişaf etmiş, gündən-günə zənginləşmişdir. Qədim musiqimiz haqqında ilkin məlumatlar Qobustan (e.ə XVII-III minilliklər) və Gəmiqaya (e.ə III-I minilliklər) qayaüstü rəsmlərində öz əksini tapmışdır. Bundan başqa “Kitabi Dədə Qorqud” və “Koroğlu” dastanlarında, eyni zamanda Nizami, Füzuli, Əbülqadir Marağai, Mir Möhsün Nəvvabın əsərlərində zəngin musiqi sənətimiz haqqında geniş məlumat verilir.

XIX yüzilliyin axırlarından etibarən Azərbaycanın bir sıra şəhərlərində musiqi məclisləri, cəmiyyətləri, dərnəkləri təşkil olunurdu ki, bu da musiqimizin inkişafına böyük təkan olmuşdur. XIX əsrin 80-ci illərində M. M. Nəvvab və Hacı Hüsni tərəfindən “Musiqiçilər məclisi” təşkil olunmuşdu ki, bu məclisdə muğam sənəti müzakirə olunurdu. Məşədi Cəmil Əmirov, İ. Abdullayev, S. Şuşinski, Sadıqcan kimi tanınmış incəsənət nümayəndələri bu məclisin iştirakçıları idilər. Bu sənətkarların xidmətləri musiqimizin hazırki səviyyəyə çatmasında böyük rol oynamışdır.

Azərbaycan musiqisinin dünya səviyyəsində şöhrət tapmasında Şuşa konservatoriyasının xüsusi rolu var. Cabbar Qaryağdı oğlu Şuşa - Mir Möhsün Nəvvab, Xarrat Qulunu, Hacı Hüsü, Sadıqcan, Məşədi İsi, Əbdülbağı Zülalov, Cabbar Qaryağdıoğlu, Keçəci oğlu Məmməd, Məşədi Məmməd Fərzəliyev, İslam Abdullayev, Seyid Şuşinski, Bülbül, Zülfü Adıgözəlov, Xan Şuşinski, Məşədi Cəmil Əmirov, Qurban Pirimov, bəstəkarlardan Üzeyir Hacıbəyli, Zülfüqar Hacıbəyli, Fikrət Əmirov, Niyazini, Əfrasiyab Bədəlbəyli, Soltan Hacıbəyov, Əşrəf Abbasov, Süleyman Ələsgərov, müğənni Rəşid Behbudov məhz Şuşa məktəbinin yetirmələridir. Azərbaycan musiqisi məhz bu insanların sayəsində şöhrət tapmış, bütün dünyaya səs salmışdır.

Musiqimizin inkişafında dünya şöhrətli bəstəkarlarımızın rolu xüsusilə vurğulanmalıdır. Belə ki, musiqimizin dünya səviyyəsində tanınmasında Üzeyir bəy Hacıbəyli kimi bir şəxsiyyətin nailiyyətləri danılmazdır. Bəstəkar sadəcə ölkəmizdə deyil, eyni zamanda bütün yaxın şərqdə operanın əsasını qoymuşdur. Ü. Hacıbəylinin simfonik əsərləri bir sıra ölkələrdə səslənmiş və yüksək qiymətləndirilmişdir. Milli musiqi gününün qeyd olunması da məhz Üzeyir bəy Hacıbəylinin adı ilə bağlıdır. Böyük bəstəkarın ad gününün bayram kimi qeyd edilməsi ənənəsinin əsasını maestro Niyazi qoymuşdur. Görkəmli bəstəkar və dirijor Niyazi Üzeyir bəyin vəfatından sonra hər il bu günü qeyd edərmiş. Üzeyir

bəyin doğum gününün musiqi tariximizin ən əlamətdar hadisəsi kimi anılması tez bir zamanda ənənə halını almışdır. 1995-ci ildə isə Prezident Heydər Əliyevin fərmanı ilə dahi bəstəkarın anadan olmasının 110 illik yubileyi ərəfəsində 18 sentyabrın Milli Musiqi Günü kimi qeyd olunması qərara alınmışdır. Həmin gün təkcə musiqisevərlərin deyil, həm də xalqımızın bayramıdır. Çünki Azərbaycan xalqı Üzeyir bəy Hacıbəyliyi əbədi olaraq ürəyində yaşadır və yaşadacaq.

Keçiriləcək kütləvi tədbirlər

Azərbaycan xalqı gözəl musiqi duyumu olan bir xalqdır. Belə ki, doğma musiqimiz analarımızın laylaları, nənələrimizin nazlamaları ilə damla-damla qanımıza hopmuşdur. Odur ki, biz də babalarımızın, məşhur bəstəkarlarımızın bizə yadigarı olan milli musiqimizi qoruyub saxlamalı gələcək nəsillərə çatdırmalıyıq. Bu işdə ən vacib öhdəlik kitabxanalarımızın üzərinə düşür. Milli musiqi günü ilə əlaqədar kitabxanalarda bir sıra tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Doğma musiqimizin təbliği məqsədilə kitabxanalarda bir-birindən maraqlı tədbirlər keçirmək mümkündür. Bu tədbirləri keçirməkdə əsas məqsəd az yaşlıları musiqimizlə yaxından tanış etmək, mövcud biliklərini daha da artırmaqdır. Bu məqsədlə oxucuların milli musiqimiz, bəstəkarlarımız haqqında olan fikir və düşüncələrini öyrənmək məqsədilə onlar arasında anket sorğusu təşkil etmək mümkündür. Belə nümunələrdən birini sizə təqdim edirik:

1. Ən çox sevdiyiniz musiqi janrını qeyd edin.

☺ _____

2. Sizcə musiqi həqiqətənmi ruhun qidasıdır?

☺ Bəli

☺ Xeyir

3. Musiqiyə tez-tezmi qulaq asırsınız?

☺ Bəli

☺ Xeyir

4. Hansı görkəmli bəstəkarlarımızı tanıyırsınız? Adlarını aşağıda qeyd edin.

☺ _____

5. Hansı dünya şöhrətli bəstəkarları tanıyırsınız? Adlarını aşağıda qeyd edin.

☺ _____

6. Ən çox sevdiyiniz bəstəkarın adını qeyd edin.

☺ _____

7. “Koroğlu” kontatasını kim bəstələmişdir? Əgər bilirsinizsə adını qeyd edin.

☺ _____

8. **Qara Qarayevin** hansı əsərlərini tanıyırsınız? Adlarını qeyd edin.

☺ _____

9. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnini kim bəstələmişdir?

☺ _____

10. Muğama qulaq asırsınızmı?

☺ Bəli

☺ Xeyir

Oxucularımızın ən çox sevdiyi tədbirlərdən biri icmallardır. Belə ki, musiqimizə dair bir çox kitab işıq üzü görmüşdür. Belə kitablardan biri də “Üzeyir Hacıbəyli Ensiklopediyası”dır. Bu kitabın icmalının təşkili oxucular üçün maraqlı olar. Kitab 2007-ci ildə “Şərq-Qərb” nəşriyyatında işıq üzü görmüşdür. Kitabda Üzeyir Hacıbəylinin həyat və yaradıcılığı ilə bağlı bir-birindən maraqlı faktlar öz əksini tapmışdır. Ensiklopediya musiqi həvəskarları, musiqi təhsili alan hər bir şəxs üçün böyük əhəmiyyətə malikdir.

İcmalını keçirə biləcəyiniz digər kitab isə “Şərq musiqisinin peyğəmbəri” adlanır. Müəllifi Firidun Şuşinski olan bu kitab 2008-ci ildə Bakıda “Azərnəşr”də nəşr olunmuşdur. Kitab məşhur muğam ustası Cabbar Qaryağdıoğluna həsr olunub. Kitabda böyük muğam ustadının həyat və yaradıcılığı haqqında geniş məlumatlar öz əksini tapmışdır. Kitabı maraqlı edən cəhətdən biri də burada xanəndənin həyatının müxtəlif məqamlarını əhatə edən şəkillərin yerləşdirilməsidir. Kitabda xanəndənin İrəvan şəhərində verdiyi konsertin proqramı da öz əksini tapmışdır. Kitab musiqisevərlər üçün əvəzsiz bir töhvədir.

Hamımız bilir ki, musiqi alətləri olmadan musiqini ifa etmək mümkün deyil. Hər bir ölkənin də özünəməxsus musiqi alətləri vardır. Azərbaycanımızın milli musiqisinin belə yüksək səviyyəyə çatmasında milli musiqi alətlərimizin rolu danılmazdır. Elə bu səbəbdən də hətta düşmənlərimiz belə, musiqi alətlərimizə göz dikir, onları öz milli musiqi aləti kimi qələmə verməyə çalışırlar. Məhz gələcəkdə belə özbaşınalıkları aradan qaldırmaq üçün azyaşlılara musiqi alətlərimizi tanımaq əsas şərtlərdən biridir. Bu məqsədlə kitabxanalarda musiqi alətlərinin özlərindən və ya foto şəkillərindən ibarət sərginin təşkili oxucular üçün maraqlı olar.

Kamança

Saz

Tar

Dəf

Qoşa nağara

Nağara

Ud

Kanon

Ney

Maraqlı tədbirlərdən biri kitab sərgiləridir. Milli musiqi günümüzdə həsr olunmuş kitab sərgisində musiqimizə, onun inkişafına həsr olunmuş kitabların sərgilənməsi bütün oxucularımız üçün maraqlı olar. Milli musiqimizə həsr olunmuş sərgi nümunəsini sizə təqdim edirik.

1. **Başlıq** – “Əsrlərin yadigarı – bizim milli musiqimiz”
2. Bəstəkarlarımızın şəkilləri
3. **Yarım başlıq** – milli musiqimizə dair ayrı-ayrı kitablar
4. Milli musiqi

5. Musiqi ədəbiyyatı
6. Söz, musiqi, bir də mən
7. Azərbaycanın musiqi elmi
8. **Yarım başlıq** - ayrı-ayrı bəstəkarlarımız haqqında olan kitablar
9. Classics of Azerbaijan
10. Dügah dəstgahı
11. Qara Qarayevi anarkən
12. Azərbaycan musiqi dünyası

Sərgidə veriləcək sitatlar:

1. Üzeyir Hacıbəyovun yaradıcılığı Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.

Heydər Əliyev

2. İlk gözəl nəğmə və rəqs melodiylarının yaradıcısı xalq özüdür. Bizə bu gün nümunə olan xalq nəğmələri əsrlərdən bəri işlənə-ışlənə yaradılmış və yalnız bizim zamanəmizdə həqiqi bədii formalar almışdır.

Üzeyir Hacıbəyli

3. Bəstəkarlar öz əsərlərini yaradarkən, unutmamalıdırlar ki, bizim yaradıcılığımızı xalq qiymətləndirir. Çünki xalq yalnız yaradıcı, yalnız bəstəkar deyildir, xalq eyni zamanda misilsiz tənqidçi və musiqi əsərlərinin ən yaxşı "istehlakçısıdır", xalq musiqi əsərlərinə diqqətlə yanaşır, yaxşını pisdən seçir.

Üzeyir Hacıbəyli

Sərginin sxemi:

	_____ 1 _____	
	_____ 2 _____	
	_____ 3 _____	
_____ 4 _____		_____ 6 _____
_____ 5 _____		_____ 7 _____
	_____ 8 _____	
_____ 9 _____		_____ 11 _____
_____ 10 _____		_____ 12 _____

ü

Azyaşlılar üçün bir-birindən maraqlı sərgilər təkil etmək olar. Belə sərgilərdən biri uşaqların öz əlləri ilə çəkdikləri şəkillərin sərgisidir. Belə ki, sərgidən əvvəl “Mənim musiqi dünyam” adlı rəsm müsabiqəsi təşkil olunur. Müsabiqənin nəticəsində əldə olunmuş şəkillərin sərgisi təşkil olunur. Sərgi nümayiş etdirilərkən klassiklərimizin şah əsərlərindən parçalar səsləndirilir. Hər bir musiqi ifa olunduqca kitabxanaçı hansı bəstəkarın hansı əsərinin səsləndiyini qonaqların nəzərinə çatdırır.

Kiçik yaşlı uşaqlara musiqimizi tanımaq və sevdirmək məqsədilə onlar arasında müxtəlif cür oyunlar keçirmək olar. Belə oyunlardan bir neçəsini sizə təqdim edirik.

Sizə təqdim etdiyimiz bu oyun iki mərhələdən ibarətdir. Uşaqlar saylarından asılı olaraq komandalara ayrılır. Birinci mərhələdə uşaqlara milli musiqimizlə əlaqədar suallar təqdim olunur. Birinci mərhələnin suallarını sizə təqdim edirik.

I mərhələ.

1. Azərbaycanda, eyni zamanda müsəlman şərqindəki ilk operanın müəllifi kimdir?

Cavab: Üzeyir Hacıbəyli

2. Şərqdə, eyni zamanda Azərbaycanda yaranan ilk opera necə adlanır?

Cavab: “Leyli və Məcnun”

3. Azərbaycanda Milli Musiqi günü nə vaxt qeyd olunur?

Cavab: 18 sentyabr

4. “Koroğlu” operasını kim bəstələmişdir?

Cavab: Üzeyir Hacıbəyli

5. Dövlət himnimizi kim bəstələmişdir?

Cavab: Üzeyir Hacıbəyli

II mərhələ.

Bu mərhələdə iştirakçılara uşaq mahnılarından melodiylar səsləndirilir. Uşaqlar melodiyların hansı mahnıdan olduğunu tapmalıdırlar. Səsləndiriləcək mahnıları sizə təqdim edirik.

1. “Kukla”
2. “Bizim həyət”
3. “Bip-bipin nəğməsi”
4. “Cücələrım”
5. “Buzov”

III mərhələ.

Bu oyun üçün kiçik zərflər hazırlanır. Onların içərisində mahnıların adları yerləşdirilir. Komandaların kapitanları zərfləri çəkir. Əgər uşaqlar həmin mahnıları bilib ifa etsələr, onda onların hesabına xal yazılır. Ən çox mahnı tanıyan və ifa edən komanda qalib elan olunur.

Sizə təqdim edəcəyimiz ikinci oyunda aparıcı tərəfindən mahnılarımızdan götürülmüş sözlər şifahi şəkildə iştirakçılara təqdim olunur. İştirakçılar həmin sözün işləndiyi mahnıları ifa etməlidirlər. Ən çox mahnı ifa edən komanda qalib olur.

Başqa bir oyun isə yuxarı sinif şagirdləri üçün nəzərdə tutulmuşdur. Bu oyunda məşhur bəstəkarlarımızın əsərlərindən parçalar səsləndirilir. İştirakçılar həmin parçaların hansı bəstəkarın hansı əsərindən olduğunu tapmalıdırlar. Bu yarışda bəstəkarlarımızı ən yaxşı tanıyan iştirakçı qalib elan olunur.

Bildiyimiz kimi maraqlı tədbirlərdən biri olan sual-cavab gecələri hər zaman uşaqların bilik və savadlarının artırılmasında böyük rol oynamışdır. Belə ki, sual-cavab zamanı uşaqlar bilmədiklərini öyrənir, bildiklərini isə daha da möhkəmləndirirlər. Belə sual-cavab nümunələrindən birini sizə təqdim edirik:

“Salam, əziz uşaqlar, indi isə sizinlə kiçik bir sual-cavab gecəsi keçirmək istərdik. Beləliklə hazır olun sualları sizə təqdim edirik ”

1. “Milli Musiqi Günü” nə vaxt qeyd olunur?

Cavab: “Milli Musiqi Günü” sentyabr ayının 18-də qeyd olunur.

2. “Milli Musiqi Günü” hansı dahi bəstəkarın ad günündə qeyd olunur?

Cavab: “Milli Musiqi Günü” dahi bəstəkarımız Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd olunur.

3. Şərqdə ilk operanın müəllifi kimdir?

Cavab: Şərqdə ilk operanın müəllifi Üzeyir bəy Hacıbəylidir.

4. “İldırımli yollarla” baletinin müəllifi kimdir?
Cavab: Qara Qarayev
5. “Muğam” sözü hansı sözdən yaranmışdır?
Cavab: “muğam” sözü ərəb sözü olan “məqam” sözündən yaranmışdır.
6. Klassik şərq muğamı neçə əsas muğamdan ibarətdir?
Cavab: Klassik şərq muğamı 12 əsas muğamdan ibarətdir.
7. Azərbaycanda muğam neçə əsas və köməkçi muğamdan ibarətdir?
Cavab: Azərbaycanda muğam 7 əsas və 3 köməkçi muğamdan ibarətdir. (Əsas: "Rast", "Şur", "Segah", "Çahargah", "Bayatı-Şiraz", "Şüştər" və "Humayun", köməkçi muğamlar: "Şahnaz", "Sarənc" və "2-ci növ Çahargah"dır.)
8. Hansı tanınmış xanəndələrimizi tanıyırsınız?
Cavab: Seyid Şuşinski, Cabbar Qaryağdı oğlu, Xan Şuşinski, Rubaba Muradova, Bül-Bül, Alim Qasimov, Şövkət Ələkbərova, Fatma Mehrəliyeva, Rəşid Behbudov və s
9. Gözəl ifasına görə xalq “Bülbül” adını kimə vermişdir?
Cavab: Gözəl ifasına görə xalq Murtuza Məmmədova “Bül-Bül” adını vermişdir.
10. “Kürd Ovşarı” və “Gülustan Bayatı - Şiraz” hansı bəstəkarın əsərləridir?
Cavab: “Kürd Ovşarı” və “Gülustan Bayatı-Şiraz” Fikrət Əmirovun əsərləridir.

Azərbaycan muğamı ən qiymətli milli dəyərlərimizdəndir. Belə ki, milli musiqimizi muğamımız olmadan təsəvvür etmək qeyi-mümkündür. Muğamımızı gələcək nəsillərə sevdirmək, onu daha yaxşı təbliğ etmək məqsədilə kitabxanalarda muğam gecəsi də keçirmək olar.

Gecəyə tanınmış xanəndələr və muğam ustaları, istedadlı musiqi ifaçıları dəvət olunur. Muğam gecəsi kitabxanaçı tərəfindən açıq elan olunur. O Azərbaycan muğamının keçdiyi inkişaf yolundan, bu yolda özünəməxsus cığır açan sənətkarlarımızdan söhbət açır. Daha sonra qonaqlar çıxış edirlər. Tədbir zamanı tanınmış xanəndələrimizin qızıl fondada saxlanılan səs yazıları dinlənilir. Tədbirdə səslənəcək ifaların siyahısını sizə təqdim edirik:

1. Seyid Şuşinskinin ifasında “Çahargah”
2. Rubaba Muradovanın ifasında “Humayun”
3. Məcid Behbudovun ifasında “Kərəmi”
4. Fatma Mehrəliyevanın ifasında “Kəsmə şikəstə”
5. Bül-Bülün ifasında “Segah”
6. Xan Şuşinskinin ifasında “Şahnaz”
7. Rəşid Behbudovun ifasında “Bayatı-Şiraz”
8. Alim Qasimovun ifasında “Rast”

Tədbir kitabxanaçının çıxışlara və ifalara əsaslanaraq etdiyi çıxışla yekunlaşır.

Uşaqlarımıza musiqimizi sevdirmək məqsədilə Vaqif Mustafayevin ev muzeyi, maestro Niyazinin ev-muzeyi, Əhməd Bakıxanov adına Xalq Çalğı Alətləri Muzeyinə ekskursiya təşkil etmək mümkündür. Xüsusilə də Əhməd Bakıxanov adına Xalq Çalğı Alətləri Muzeyinə ekskursiyanın təşkili oxucular üçün daha da maraqlı olar. Belə ki, bu muzeydə 2000-dən artıq qədim musiqi aləti qorunur. Amma onların hamısı musiqisevərlərə nümayiş etdirilmir. Bir çox alətlər fondada saxlanılır. Burada qarmondan, nağaradan tutmuş, çoxlarımızın tanımadığı rud, rübab və cəngə kimi bir çox çalğı aləti saxlanılır. Muzeyin ən maraqlı guşələrindən biri müxtəlif xalqların musiqi mədəniyyətini əks etdirən guşəsidir. Bundan başqa muzeydə Sadıqcan, Bəhram Mansurov, Üzeyir Hacıbəyli, Müslüm Maqomayev kimi korifeylərə məxsus geyimlər, xatirə alətləri nümayiş etdirilir. İnanırıq ki, belə bir muzeyə oxucuların gedişi onların musiqi dünyagörüşünü daha da artıracaq.

Oxucularımızın ən çox sevdiyi tədbirlərdən biri ədəbi bədii gecələrdir. Milli musiqi günü ilə əlaqədar hazırladığımız tədbirin ssenarisini sizə təqdim edirik.

(Tədbirin əvvəlində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səslənir.)

I aparıcı: Salam, əziz uşaqlar.

II aparıcı: Hamınızı xoş gördük.

I aparıcı: Bu dəfəki tədbirimiz Azərbaycan musiqisinə həsr olunub. Yəqin bilirsiniz ki, bu gün Azərbaycanımızın milli musiqi günüdür.

II aparıcı: Uşaqlar, yəqin onu da bilirsiniz ki, bu gün dahi bəstəkarımız Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günüdür. Milli musiqi günümüzün də keçirilməsi məhz onun adı ilə bağlıdır.

I aparıcı: Uşaqlar, musiqinin həyatımızdakı rolunu danmaq olarmı? Hər birimiz göz açdığımız gündən anamızın laylasını, nənələrimizin nazlamalarını dinləmiş və bu sədalar altında böyümüşük. Beləcə də doğma musiqimiz qanımıza damla-damla hopmuşdur.

II aparıcı: Bizim də bu tədbiri keçirməkdə əsas məqsədiniz sizin musiqimiz haqqında olan biliklərinizi daha da artırmaqdır. Bu məqsədlə sizin görüşünüzdə bəzi dostlarımızı dəvət etmişik. Gəlin görək onları tanıyacaqsınızmı?

(Saz, tar, kamança və tütək səhnəyə daxil olur.)

I aparıcı: Xoş gördük sizi, dostlar! Zəhmət olmasa özünüzü təqdim edin.

Kamança: Mənim adım kamançadır. Mən olmasam, muğamda ən gözəl məqamlar ifa oluna bilməz. Dahi şairimiz Nizami Gəncəvinin “Xosrov və Şirin” poemasında məni belə təsvir edir:

Kaman Musa kimi yanır, inləyir,
Çalan xanəndəni durub dinləyir.
Oxuyan bir gözəl qəzəl başladı
Bu keyfi-işrəti çox alqışladı.

Saz: Uşaqlar, deyin görüm məni tanıyırsınızmı? Mən sazam - ulu ozan sənətinin davamçısı, aşıq və saz-söz sənətinin ayrılmaz tərkib hissəsiyəm. Şah İsmayıl Xətai könül oxşayan qoşmalarının birində məni belə tərənnüm etmişdir:

Bu gün ələ almaz oldum mən sazım
Ərşə dirək-dirək çıxar mənim avazım.
Dörd iş vardır hər qarındaşa lazım:
Bir elm, bir kəlam, bir nəfəs, bir saz.

Tar: Dostlar, mən isə taram. Muğam mənsiz ifa olunmaz. Sizə onu da deyim ki, əvvəllər tarzənlər tarda diz üstündə ifa edirdilər. Ancaq tarzən Mirzə Sadıq (Sadıqcan) mənim quruluşumda bir sıra dəyişikliklər etdi. O hətta ilk dəfə olaraq tarda ifanı diz üstündən sinəyə gətirdi. Nizami Gəncəvi "İsgəndərnamə" əsərində məni belə təsvir etmişdir:

Müğənni, tək bircə gecə də çal tar,
Məni bu dar yolda əzabdan qurtar!
Bəlkə, genişlənsin, açılısın yolum,
Köçüm, bu daşlıqdan asudə olum...

Tütək: Mən isə tütəyəm. Qədim türk musiqi alətiyəm. Uşaqlar, yəqin ki, nağıllarda, Mikayıl Müşfiqin "Oxu tar" şeirində mənə rast gəlmisiniz. Bax həmin tütəklər bizim əcdadlarımızdır. Uşaqlar, biz musiqi alətlərinin sizdən bir xahişi var. Milli musiqi alətlərimizi yaxşı tanıyın. İmkan verməyin ki, düşmənlərimiz bizi sizin əlinizdən alsınlar.

(Musiqi alətləri səhnəni tərk edirlər.)

I aparıcı: Uşaqlar, siz bu musiqi alətlərində çala bilərsinizmi?

(Uşaqlar: Bəli)

II aparıcı: Elə isə buyurun.

(Bir neçə uşaq musiqi alətlərində ifa edir, musiqi sədaları altında M. Müşfiqin "Oxu tar" şeiri səslənir.)

I oxucu: Oxu, tar, oxu, tar!..

Səsindən ən lətif, şeirlər dinləyim.

Oxu, tar, bir qadar!..

Nəğməni su kimi alışan ruhuma çiləyim.

Oxu, tar!

Səni kim unutar?

Ey geniş kütlənin acısı, şərbəti –

Alovlı sənəti!

II oxucu: Gözləri qibləyə açılan hasarlı binalar

Dinləmiş əzəldən səsini.

Papaqlı atalar, çadralı analar
Ötürmüş sayəndə köksünü.
Düşmüşlər gah şirin, gah acı toruna,
Sevinə-sevinə, qoruna-qoruna.

I oxucu: Oxu, tar, oxu tar!
Səsindən ən lətif şeirlər dinləyim.
Oxu, tar, bir qadar!..
Nəğməni su kimi alışan ruhuma çiləyim.
Oxu, tar!
Səni kim unutar?
Ey geniş kütlənin şirini, şərbəti,
Alovlu sənəti!..

I aparıcı: Uşaqlar, xəbəriniz varmı ki, musiqimiz haqqında bir –birindən maraqlı filmlər belə çəkilməmişdir. Yəqin ki, hamınız “Mən mahnı qoşuram”, “Mahnı belə yaranır” filmlərinə baxmısınız? Sonda isə hamınızla sağollaşırıq və hamınızı “Mən mahnı qoşuram.” filminə baxmağa dəvət edirik.

(Sonda ekranda “Mən mahnı qoşuram” filmi nümayiş olunur.)

Istifadə olunan ədəbiyyat siyahısı.

İnternetdə:

www.google.az

1. Hüseynova Aida. Musiqi. Səmimiyyət mənbəyi. - B.: Ayna Mətbu Evi.
2. Qasımova Solmaz. Azərbaycan xalq musiqi yaradıcılığı. - B.: Orxan, 2005.- 126 s.
3. Qasımova S. Musiqi musiqi ədəbiyyatı. - B.: Şirvanəşr, 2006
4. Rüstəmov Səid. Tar məktəbi.- B.: Şur, 1994.- 144 s.
5. Sədraqızı Zümrüd. Uşaq bağçalarında musiqi məşğələlərinin müntəxəbatı.- B.: Şirvanəşr, 2005.- 24 s.
6. Vüqar Əhməd. Söz, musiqi bir də mən. - B.: Min bir mahnı, 2003.- 272s.

Tərtib edən: Xəyalə Xəlilova – F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası
elmi-metodika şöbəsinin baş kitabxanaçısı

Redaktor: Fizurə Quliyeva – F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının
direktoru